

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. Sergiu Arnăuț)

DECIZIE

6 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Oleg Sternioală

Judecători:

Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare,

în cadrul procesului de insolvență intentat în privința Societății pe Acțiuni „Romanești”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2017, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată contestația înaintată de Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva creanțelor înaintate de creditorul Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” incluse în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor Societății pe Acțiuni „Romanești”,

c o n s t a t ă :

La data de 14 aprilie 2016, administratorul debitorului Societatea pe Acțiuni „Romanești” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de întreprinderea gestionată.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2016, a fost admisă cererea introductivă și cererea de alăturare înaintată de Instituția Publică „Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare”, s-a desemnat administrator al insolvenței Societății pe Acțiuni „Romanești” – Gherman Andrei, s-a acordat termen administratorului insolvenței până la 18 august 2016 pentru notificarea creditorilor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor, ședința de validare a creanțelor fiind stabilită pentru data de 17 noiembrie 2016, ora 12.30.

La 26 iulie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” a înaintat instanței de insolvență cerere privind admiterea creanței garantate în mărime 503 169, 22 de lei și a creanței chirografare de rangul V în mărime de 225 750 de Euro și 6 000 de lei.

La data de 17 august 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” a mai depus o cerere, prin care a solicitat admiterea și validarea creanțelor chirografare de rangul VI în mărime de 452 852, 29 de lei și 203 157 de Euro.

La 26 decembrie 2016 Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare a înaintat instanței de insolvență contestație asupra cererii de validare a creanțelor înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro”, solicitând primirea spre examinare și repunerea în termen a contestației; emiterea unei încheieri privind admiterea contestației; constatarea existenței unui litigiu de drept în privința creanței Societății cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” și radierea creanței din tabelul definitiv al creanțelor Societății pe Acțiuni „Romanești”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2017, au fost admise cererile de repunere în termen și s-au repus în termen contestațiile înaintate de „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva cererilor de validare a creanțelor depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Aprochimie” și Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația depusă de Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva creanțelor înaintate de creditorul Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” incluse în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor Societății pe Acțiuni „Romanești” în procedura planului.

La 17 noiembrie 2017 Societate pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2017 cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că cu încheierea contestată nu este de acord, o consideră ilegală și pasibilă de a fi anulată din următoarele considerente.

Menționează că este cert faptul că creanța solicitată nu se încadrează în clasa creditorilor garanți, or, la cererea privind admiterea creanței nu au fost anexate careva probe concludente și admisibile care ar confirma dreptul de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare care a apărut înainte de intentarea procesului de insolvență.

Totodată, invocă prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Încheierea instanței de insolvență a fost adoptată la data de 10 noiembrie 2017.

Astfel, recurentul Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare s-a conformat cerințelor legale și a declarat recursul la data de 17 noiembrie 2017, în termen.

La data de 24 aprilie 2018, în adresa intimațiilor a fost expediată pentru cunoștință copia recursului cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 24 mai 2018, administratorul insolvenței Societății pe Acțiuni „Romanești” – Gherman Andrei a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea încheierii instanței de insolvență.

Alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii contestate și trimiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art.76 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, înaintarea creanțelor de către creditorii are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvență.

Potrivit art. 140 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

Articolul 144 alin.(1), (2), (3) și (4) din aceeași Lege prevede că debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate. Instanța de insolvență soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvenței/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz. Dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolvență admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanță nu a fost validată.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Din materialele cauzei se denotă că Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” în cadrul procesului de insolvență a Societății pe Acțiuni „Romanești” a depus

cerere de validare a creanțelor, fiind ulterior concretizată, prin care a solicitat admiterea și validarea creanței garantate în mărime 503 169, 22 de lei, a creanței chirografare de rangul V în mărime de 225 750 de Euro și 6 000 de lei, precum și a creanței chirografare de rangul VI în mărime de 452 852, 29 de lei și 203 157 de Euro.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor debitorului Societatea pe Acțiuni „Romanești”, Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” a fost inclusă în tabel cu creanțe garantate – 503 169, 22 de lei, creanțe chirografare de rangul V- 4 991 688, 75 de lei și creanțe chirografare de rangul VI - 4 939 972, 16 lei.

Întru confirmarea creanțelor înaintate, Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” a anexat la cerere ordonanța Judecătoriei Strășeni din 22 decembrie 2015, hotărârea Judecătoriei Strășeni nr. 2c-57/16 din 8 aprilie 2016 și contractul de vânzare-cumpărare nr. 19 din 13 decembrie 2013.

Nefiind de acord cu creanțele Societății cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” incluse în tabelul definitiv, la data de 26 decembrie 2016 Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare a înaintat instanței de insolabilitate contestație asupra cererii de validare a creanțelor înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro”, solicitând primirea spre examinare și repunerea în termen a contestației; emiterea unei încheieri privind admiterea contestației; constatarea existenței unui litigiu de drept în privința creanței Societății cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” și radierea creanței din tabelul definitiv al creanțelor Societății pe Acțiuni „Romanești”.

Instanța de insolabilitate prin încheierea din 10 noiembrie 2017 a respins ca neîntemeiată contestația băncii, constatând că administratorul insolabilității Gherman Andrei corect a apreciat rangul creanțelor creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro”, invocând că creditorul a confirmat prin probe pertinente și concludente existența creanțelor incluse și acceptate în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului Societatea pe Acțiuni „Romanești” în procedura planului.

Conform art. 8 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în vederea soluționării recursului, instanței de recurs i se trimit, în copii certificate de instanța de insolabilitate, doar actele care interesează soluționarea căii de atac.

În speță, contrar normei de drept citate, instanța de insolabilitate a transmis instanței de recurs copiile de pe acte, care de fapt nu au fost certificate în modul corespunzător.

Subsecvent, Colegiul menționează prevederile art. 2 din Legea insolabilității, potrivit căruia creditorii garantați reprezintă acea clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolabilitate și sunt asigurate prin garanții reale în conformitate cu legea.

Art. 50 alin. (1) din aceeași lege, prevede că creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a capitalului împrumutat, a dobânzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat.

Potrivit art. 467 lit. c) din Codul civil, dacă legea nu prevede altfel, pot da naștere unui gaj legal creanțele care rezultă dintr-o hotărâre judecătorească.

Astfel, orice creditor în favoarea căruia o instanță judecătorească a pronunțat o hotărâre cu privire la încasarea unei sume de bani poate obține un gaj sau o ipotecă legală asupra unui bun al debitorului său.

Creditorul obține gajul sau ipoteca legală prin înregistrarea unui aviz, în care se indică bunul grevat de gaj sau ipotecă și mărimea obligației. Avizul este prezentat împreună cu o copie autenticată a hotărârii judecătorești și cu dovada aducerii la cunoștința debitorului a avizului.

În circumstanțele date, Colegiul reține că la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma creanța garantată a Societății cu Răspundere Limitată „Lozviac Agro” în mărime de 503 169, 22 de lei.

Totodată, instanța de recurs apreciază critic și alegația intimatului precum că creanță garantată a fost demonstrată prin avizele de înregistrare a gajului legal, or careva acte în acest sens la materialele dosarului nu au fost anexate.

Respectiv, din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, instanța de recurs consideră necesar de a admite recursul și a casa încheierea contestată.

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reține că fiind imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de insolvabilitate în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvabilitate urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Banca de Economii” în proces de lichidare.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2017, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința Societății pe Acțiuni „Romanești”, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Oleg Sternioală

Judecători

Mariana Pitic

Nicolae Craiu